

Kamer der Volksvertegenwoordigers

Chambre des Représentants

11 MAART 1952.

11 MARS 1952.

WETSVOORSTEL

PROPOSITION DE LOI

tot wijziging van artikel 6 van de wet van 17 October 1921 op de openbare gemeente-, aangenomen of vrije bibliotheken.

modifiant l'article 6 de la loi du 17 octobre 1921, relative aux bibliothèques publiques, communales, adoptées ou libres.

TOELICHTING

DEVELOPPEMENTS

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

MESDAMES, MESSIEURS,

Bij het opmaken van de wet op de openbare gemeente-, aangenomen en vrije bibliotheken, werden bepaalde vrijstellingen voorzien wat betreft het bezit van het bekwaamheidsgetuigschrift voor bibliothecaris.

Inderdaad, in artikel 5, litt. g), is bepaald, dat houders van een diploma van hoger onderwijs ontslagen zijn van het opgelegde bekwaamheidsgetuigschrift om als bibliothecaris te kunnen optreden van een openbare gemeente-, aangenomen en vrije bibliotheek.

Wegens het behoud van die bepaling is een ongelijkheid, om niet te zeggen onrecht, aangedaan geworden aan bepaalde categorieën van gediplomeerden.

Wij hadden er ons mogen aan verwachten dat in die tussentijd, van 1921 tot op heden, er een poging zou aangewend zijn geworden om die ongelijke behandeling ongedaan te maken en een gelijkwaardige erkenning te scheppen voor alle categorieën die in aanmerking zouden kunnen genomen worden, om die functie van bibliothecaris waar te nemen.

Echter is dit tot nog toe niet het geval geweest; zodat wij menen gerechtigd te zijn om aan die ongelijke behandeling een einde te maken.

Men zou kunnen aanvoeren dat geen enkele uitzondering of vrijstelling van het bekwaamheidsgetuigschrift nog zou dienen gehandhaafd te worden; doch men zou bezwaarlijk kunnen aannemen dat bepaalde personen, houder van diploma's, nog een examen zouden moeten afleggen van ondergeschikte aard, om een getuigschrift van bekwaamheid voor bibliothecaris te verwerven.

Vermits men maar moeilijk nog op die weg zal terugkeren, en dat die toestand nu reeds gedurende dertig jaar gehandhaafd werd, zijn wij de mening toegedaan dat de voor de hand liggende geschikte regeling er in bestaat, de nog heersende, onaannemelijke ongelijkheid teniet te doen.

Lorsque fut rédigée la loi sur les bibliothèques publiques, communales, adoptées et libres, certaines exemptions furent prévues en ce qui concerne la possession du certificat d'aptitude de bibliothécaire.

En effet, le littéra g) de l'article 5 stipule que les porteurs d'un diplôme d'enseignement supérieur sont dispensés du certificat d'aptitude exigé du bibliothécaire pour la gestion d'une bibliothèque publique, communale, adoptée ou libre.

Le maintien de cette disposition constitue une inégalité, pour ne pas dire une injustice, à l'égard de certaines catégories de diplômés.

Nous aurions pu espérer que dans l'intervalle, de 1921 à ce jour, un effort aurait été fait pour mettre fin à ce traitement inéquitable et accorder une reconnaissance identique à toutes les catégories pouvant entrer en ligne de compte pour assumer les fonctions de bibliothécaire.

Tel n'a cependant pas été le cas jusqu'à présent, de sorte qu'il nous semble opportun de mettre fin à pareille inégalité.

On pourrait invoquer qu'il ne faudrait plus maintenir aucune exception ou dispense du certificat d'aptitude, mais il serait difficile d'admettre que pour acquérir le certificat d'aptitude de bibliothécaire, certaines personnes, titulaires de diplômes, doivent encore subir un examen de caractère secondaire.

Puisqu'il est difficile de revenir en arrière et que cette situation a perduré plus de trente ans déjà, nous sommes persuadés que la solution la plus simple et la plus opportune à la fois serait de supprimer l'inégalité actuelle inadmissible.

De beste manier om, blijkens ons inziens, daaraan tegemoet te komen, bestaat nu in het aanbrengen van een passende wijziging aan artikel 5, litt. g) van de wet van 17 October 1921.

Het gaat inderdaad niet op, dat de vrijstelling van het bekwaamheidsgetuigschrift zou voorbehouden blijven tot de houders van een diploma van hoger onderwijs en dat de houders van een diploma van normaalonderwijs daarvan zouden verstoten blijven.

Immers, de houders van een diploma van het normaalonderwijs zijn minstens zo goed beslagen als de houders van een diploma van het hoger onderwijs om, — zonder bekwaamheidsgetuigschrift van bibliothecaris, — de functie van bibliothecaris uit te oefenen zoals voorzien door de wet van 17 October 1921.

Het zou ongeoorloofd zijn van een regent of van een onderwijzer nog te eisen dit examen af te leggen. Het eisen van dit examen voor die personen brengt een gering-schatten mee tegenover hun studies, die door hun aard (paedagogische opleiding) een uitstekende voorbereiding waren om dit ambt gewetens- en succesvol te verrichten.

Reeds het « Leerplan en Leidraad » voor de lagere school getuigt daarvan; op blz. 75 en 141 lezen wij 't volgende :

« ... De meester zal aan de leerlingen slechts boeken of tijdschriften met letterkundige en zedelijke waarde bezorgen. Hij zal zijn waakzaamheid uitstreken over de lectuur, die de kinderen zich zonder tussenkomst van de school aanschaffen. Middelmattige, vulgaire en onzedelijke lectuur zal hij hardnekkig bestrijden. »

« ... Van in het vierde leerjaar toont de meester aan de kinderen hoe zij de klasbibliotheek als leermiddel moeten gebruiken. »

Gezien de houders van een getuigschrift van middelbaar onderwijs van de hogere graad, zich op deze speciale voorbereiding, nl., de jeugd te leren voorlichten, niet kunnen beroepen, zou het maar redelijk zijn dat die zich aan een examen moeten onderwerpen.

Het wetsvoorstel dat wij de eer hebben aan de Kamer der Volksvertegenwoordigers voor te leggen strekt er bijgevolg toe om een ongelijkheid ongedaan te maken en een normale toestand te scheppen.

We zijn de overtuiging toegedaan, dat men algemeen zal willen aanvaarden dat een evenwaardige behandeling gewenst is tussen de personen die zich kunnen beroepen op een diploma van gedane studiën die werkelijk een ontslag van examen, tot het verwerven van een bekwaamheidsgetuigschrift voor het uitoefenen der functie van bibliothecaris, rechtvaardigen.

Dit is zeker het geval met de houders van een diploma van hoger onderwijs en van normaalonderwijs.

Aldus is het ons gewenst voorgekomen, een wijziging in die zin aan de wet te moeten brengen.

La meilleure façon d'y remédier serait, à notre avis, de modifier adéquatement le littéra g) de l'article 5 de la loi du 17 octobre 1921.

En effet, il ne convient pas de réserver la dispense du certificat d'aptitude aux porteurs d'un diplôme d'enseignement supérieur et de la refuser aux porteurs d'un diplôme d'enseignement normal.

Les porteurs d'un diplôme d'enseignement normal sont en effet à tout le moins aussi qualifiés que les porteurs d'un diplôme d'enseignement supérieur pour exercer — sans certificat d'aptitude de bibliothécaire —, les fonctions de bibliothécaire comme le prévoit la loi du 17 octobre 1921.

Il serait inexcusable d'exiger encore qu'un régent ou un instituteur doive subir cet examen. Le leur imposer reviendrait à manifester une défiance à l'égard de la valeur de leurs études, alors que de par leur nature (formation pédagogique) elles constituent une excellente préparation à l'exercice consciencieux et fécond de ces fonctions.

Déjà le « Plan d'études et les instructions pédagogiques » à l'usage des écoles primaires en témoigne; nous y lisons, aux pages 42 et 86 (Bull. Min. Instr. publ., 1936, n° 1, III) :

« ...Le maître sera vigilant au sujet de la valeur littéraire et morale des livres et des revues à mettre entre les mains des élèves et il étendra sa surveillance aux lectures que les enfants font en dehors de l'école. Il combattra avec énergie tout ce qui est médiocre, vulgaire et obscène... ».

« ...Dès la 4me année, le maître initiera les élèves à se servir de cet instrument de travail qu'est la bibliothèque de la classe ».

Etant donné que les porteurs d'un certificat d'enseignement moyen du degré supérieur ne peuvent se prévaloir de cette préparation spéciale, qu'en d'autres termes ils ne sont pas formés à cette mission de guider l'esprit de la jeunesse, il serait conforme à la logique qu'ils se soumettent à un examen.

La proposition de loi que nous avons l'honneur de soumettre à la Chambre des Représentants vise par conséquent à supprimer une inégalité et à créer une situation normale.

Nous sommes persuadé qu'on sera unanime pour mettre sur un pied d'égalité les personnes en mesure de produire un diplôme consacrant des études qui justifient réellement une dispense de l'examen en vue de l'obtention du certificat d'aptitude aux fonctions de bibliothécaire.

Tel est certainement le cas des porteurs d'un diplôme d'enseignement supérieur et d'enseignement normal.

C'est pour cette raison qu'il nous a paru opportun de modifier la loi en ce sens.

J. DECONINCK.

WETSVOORSTEL

Enig artikel.

Artikel 6, litt. g), van de wet van 17 October 1921, doen luiden als volgt :

PROPOSITION DE LOI

Article unique.

Rédiger comme suit l'article 6, littéra g) de la loi du 17 octobre 1921 :

g) Bestuurd zijn door een bibliothecaris van Belgische nationaliteit, man of vrouw, in bezit van een bekwaamheidsgetuigschrift, tenzij hij daarvan is vrijgesteld bij ministerieel besluit.

Zijn van rechtswege vrijgesteld : de houders van een diploma van hoger onderwijs, *de houders van een diploma van middelbaar of van lager normaalonderwijs.*

4 Maart 1952.

g) Etre gérée par un bibliothécaire de nationalité belge, sans distinction de sexe, possédant un certificat d'aptitude, sauf dispense par arrêté ministériel.

Sont dispensés de plein droit : les porteurs d'un diplôme d'enseignement supérieur, *les porteurs d'un diplôme d'enseignement normal, moyen ou primaire.*

4 mars 1952.

J. DECONINCK.
